

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

від _____ 2008 р. № _____-р
Київ

Про схвалення Концепції розвитку національної індустрії програмного забезпечення України на період до 2017 року

1. Схвалити Концепцію розвитку національної індустрії програмного забезпечення України на період до 2017 року, що додається.
2. Держкомінформатизації разом з НАНУ, Мінфіном, Держінвестиції, Держпідприємництва, іншим задіяним центральним органам виконавчої влади та недержавним організаціям (ІТ-асоціацією та Радою підприємців України) розробити та подати до _____ 2008 р. Кабінетові Міністрів України проект плану заходів щодо реалізації затвердженої Концепції розвитку національної індустрії програмного забезпечення України на період до 2017 року .

Прем'єр-Міністр України

Ю. ТИМОШЕНКО

СХВАЛЕНО
розпорядженням Кабінету Міністрів
України
від _____ 2008 р. №
_____ -р

КОНЦЕПЦІЯ
розвитку індустрії програмного забезпечення України
на період до 2017 року

Визначення проблеми, на розв'язання якої
спрямована Концепція

Розробка програмного забезпечення, (КВЕД 72.2) є високотехнологічною, інноваційною індустрією, що має найвищу ефективність у порівнянні з іншими промисловими галузями України і реалізує свій потенціал на внутрішньому та перспективних міжнародних ринках, що швидко розвиваються. Продуктивність працюючих в ній – валова додана вартість на одну особу – у кілька разів вище середньої по Україні. Індустрія розробки програмного забезпечення є однією з провідних галузей економіки, яка здатна забезпечити Україні зростання національного добробуту та продуктивного капіталу, розширене відтворення валового внутрішнього продукту, сприяти економічному та соціальному розвитку суспільства та консолідації нації. Відповідно, державна політика має бути спрямована на створення передумов для розвитку цієї індустрії високих технологій як одного з пріоритетних завдань країни, що може забезпечити значне підвищення частки України на ємному та стрімко зростаючому світовому ринку програмних продуктів.

Однак, сфера інформатизації та розробки програмного забезпечення України досі характеризується низькою інноваційною активністю суб'єктів господарювання - при тому, що український ринок аутсорсингу та експортного програмування оцінюється в 800 млн. доларів США, а щорічні темпи його зростання підтримуються на рівні 50 відсотків.

Потенціал розвитку аутсорсингової моделі, суть якої полягає в наданні сервісів закордонним продуктовим компаніям, поступово вичерпується. Вартість трудових ресурсів в Україні стрімко зростає, невпорядкованість системи оподаткування не дозволяє працювати прозоро, знижується привабливість українського ринку аутсорсингу для традиційних замовників, інвесторів та потенційних партнерів. Комплексною проблемою є подальше ігнорування об'єктивних процесів, що відбуваються в галузі та втрата потенціалу її розвитку.

Фактично, єдиним виходом з цієї ситуації є терміновий перехід до «Продуктової моделі» розвитку індустрії.

Аналіз проблеми та обґрунтування
необхідності її розв'язання програмним методом

Основні причини виникнення проблеми є наступні:

- традиційна відсутність в Україні культури і практики венчурного інвестування, інститутів та механізмів комерціалізації наукових розробок та інноваційних ідей;
- нестача власних фінансових інноваційних ресурсів;
- ігнорування державою проблем розвитку індустрії протягом усіх років незалежності, а також неспроможність ринкових сил власноруч вирішити існуючі проблеми;
- неефективність державної політики в сфері інформатизації.

Мета

Метою Концепції є стимулювання переходу індустрії програмного забезпечення до „продуктової „ моделі розвитку шляхом створення, за участю держави, „пускового механізму”, здатного створити передумови до появи в Україні конкурентоспроможного національного кластеру (центру) виробництва кінцевих програмних продуктів та послуг.

Визначення оптимального варіанту розв’язання проблеми на основі порівняльного аналізу можливих варіантів

Можливі два варіанти розв’язання проблеми.

Перший варіант (ОПТИМАЛЬНИЙ) передбачає активну участь держави у процесі реалізації концепції розвитку індустрії розробки програмного забезпечення України на період до 2017 року. Суть підходу полягає у наданні фінансової допомоги за рахунок бюджету венчурним проектам, на ранніх стадіях їх існування - на зворотній основі та на обмежений термін, з залученням венчурного фінансування на подальших стадіях існування проекту. Такі проекти будуть здійснюватися на території бізнес-інкубатору, що створить конкурентні умови їх реалізації, забезпечить обмін інформацією та дозволить краще контролювати їх розвиток.

Другий варіант передбачає подальше саморегулювання без участі держави та без відповідної державної підтримки розвитку цієї інноваційної галузі як одного з пріоритетних завдань держави. За такого підходу, реалізація національних венчурних проектів ускладнюється необхідністю пошуку фінансування їхніх початкових стадій за межами країни, що призведе до втрати національних ознак найбільш успішних проектів та їхню капіталізацію та надходження відповідних податків до країн – інкубаторів.

Крім того, Україна буде й надалі втрачати в цій галузі найбільш перспективні наукові та бізнес – кадри, залишаючись країною – донором для розвинених країн світу.

Шляхи і засоби розв’язання проблеми, строк виконання Концепції

Основну увагу слід приділити забезпеченню умов існування „продуктової моделі” у сфері розробки програмного забезпечення. Реалізація „продуктової моделі” передбачає фінансування державою венчурних проектів, надання офісних приміщень з сучасними засобами зв’язку для створення бізнес-інкубатору.

Важливою складовою є проведення прозорого, з прямою трансляцією по телебаченню, публікацією в інших ЗМІ та Інтернеті, тендеру найбільш перспективних проектів (склад тендерного комітету включає представників: розпорядників бюджетних коштів, професійні

асоціації, інвестиційні фонди). До участі у тендерах залучаються венчурні фонди і венчурні інвестори з відповідним досвідом успішного інвестування в аналогічні проекти. Відбір інвесторів і переговори щодо умов їхньої участі здійснюється Асоціацією інформаційних технологій України разом з представниками тендерного комітету

Після завершення тендеру проекти викупаються у держави на конкурсній основі, але не менше суми державних витрат (повернення інвестицій з врахуванням річної ставки на рівні 30%), інвесторами або власниками (авторами проекту) та реалізуються на ринку

З метою забезпечення ефективності бізнес інкубаторів, доцільно надавати інвестиційним компаніям, фондам, а також іншим учасникам ІТ-кластеру, надлишків (або додаткових) відведених офісних приміщень на комерційній основі. Отримані кошти можуть бути використані на фінансування венчурних проектів, у разі їх наявності, або зараховуватися до державного бюджету.

Слід також, приділити увагу підтримці аутсорсінгової моделі програмування, як такої, що дозволила національним компаніям вийти на міжнародний рівень та накопичити потенціал зростання та переходу до продуктової моделі. Аутсорсинг в програмуванні є необхідним з точки зору формування відповідного бізнес середовища, внаслідок освоєння міжнародних стандартів ведення бізнесу та отримання необхідних зв'язків, національних кадрів, спроможних створювати та вдосконалювати власні продуктові проекти.

Тому вкрай важливим є створення необхідних для розвитку аутсорсингу умов завдяки вдосконаленню системи освіти та трудових відносин, впорядкування оподаткування та пенсійного забезпечення.

Очікувані результати виконання Концепції, визначення її ефективності

Виконання даної Концепції дозволить реалізувати Україну як високотехнологічну країну не тільки в межах об'єднаної Європи, але й в світі та створити передумови для зміцнення позицій національної ІТ індустрії на світовому ринку програмного забезпечення, в тому числі шляхом захвату певної долі ринку кінцевих ІТ-продуктів. Зросте доля доданої вартості, що створюватиметься національними компаніями. Вартість трудових ресурсів та податкове навантаження не матиме вже такого значення для конкурентоспроможності, збільшаться надходження до бюджету, утворюватимуться тисячі нових високопродуктивних робочих місць. Національна індустрія отримає потенціал зростання на десятки найближчих років.

Фінансові, матеріально-технічні, трудові ресурси, необхідні для виконання Концепції

Фінансування Концепції в необхідних обсягах передбачається здійснювати за рахунок коштів державного бюджету, виходячи з наявних фінансових ресурсів, інноваційних коштів, власних коштів ІТ компаній, інвестиційних, інноваційних і венчурних фондів та інших джерел.